

PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA

de la Comissió d'Educació,
de la Coordinadora Catalana de Fundacions

Introducció

S'entén per planificació estratègica la reflexió participada de dalt a baix de les característiques d'una institució i dels objectius a què vol arribar, i amb quines eines assolir-los.

És habitual que es plantegin el desenvolupament de plans estratègics empreses o institucions amb un nombre elevat de treballadors, amb una organització complexa i amb un producte, tant industrial com de serveis que cal situar permanentment de la millor manera al mercat canviant que vivim actualment.

Aquesta Comissió no compleix estrictament aquests requisits, però en canvi li cal un document en què se'n defineixi el perfil intern, s'hi plantegi una estructura representativa i s'hi estableixin uns objectius al servei de les fundacions associades.

La nostra missió ens obliga a reflexionar sobre el present de les fundacions, del model educatiu que volem per a aquest país i quina és l'aportació que, sobretot des de la reflexió, podem fer-hi.

Cal un esforç de tots per superar la diversitat a què cap de nosaltres vol renunciar, i així arribar a assolir els mínims indispensables per presentar-nos a la societat amb uns valors i unes idees que podem compartir. La fundació és en si mateixa una eina de tractament de la realitat educativa en un àmbit determinat. Sapiguem extreure'n aquells elements més objectius i donem-los el valor que tenen.

La societat catalana i el sistema educatiu en particular necessita veus representatives de models educatius que puguin proposar visions noves i estructures contrastades en l'eficiència. El moment històric és especialment complex, i l'aportació de la Comissió d'Educació, en representació de les fundacions educatives de la Coordinadora, ha de ser, com a mínim, significativa. En els pròxims anys el panorama educatiu s'haurà de transformar en profunditat. Si no, el país no resistirà les actuals estructures, més aviat endarrerides. La Comissió vol dir-hi la seva i, per això, ha fet un procés de reflexió que ens ha portat a definir-nos i a proposar a totes les fundacions educatives una anàlisi del que som i quins objectius tenim.

Tot i així, una planificació estratègica no és un document tancat i inamovible. La seva aplicació i l'opinió d'aquells a qui ens adrecem en provocarà, per força, la introducció de millores.

COMISSIÓ D'EDUCACIÓ DE LA COORDINADORA CATALANA DE FUNDACIONS

Qui som?

Un grup de representants de fundacions educatives preocupats per definir el paper de les nostres institucions en el context general de l'educació a Catalunya. La forma jurídica ens dóna una especificitat i ens distingeix d'altres sectors.

La Comissió és conscient que els seus valors són els de les fundacions que, en definitiva, són els que es volen divulgar, preservar i defensar:

- El servei dels interessos de les fundacions educatives
- Esperit de servei públic
- El projecte educatiu
- La implicació en la millora de l'educació
- El lideratge social
- El sentit de responsabilitat i la capacitat d'autocrítica
- La capacitat d'integració de diversos models socials, entenent l'educació com un factor de desenvolupament.
- La recerca permanent de l'equitat
- La capacitat de gestió i de relació amb el món empresarial
- L'esperit emprenedor

Encara que aquests conceptes poden ser compartits per altres models educatius, creiem que el que ens distingeix i ens fa únics són els tres factors següents, que es manifesten alhora:

- L'harmonització del servei públic i la gestió privada
- La capacitat de gestió i d'adaptació a l'evolució de la societat
- La definició legal com a entitats sense ànim de lucre

Com ens valorem?

Tot i la definició anterior cal que, per aconseguir els nostres objectius, prèviament aprofundim en el coneixement de nosaltres mateixos i que, per tant, valorem les oportunitats i les amenaces, i els punts forts i els punts dèbils de la nostra organització:

Tenint en compte què és una fundació educativa i les oportunitats que se'ls presenten individualment:

Oportunitats

- L'actuació en el context de la Coordinadora Catalana de Fundacions
- El desconcert en els plantejament de futur en l'àmbit de l'educació
- La dificultat de reacció de les administracions públiques

Per tant, la capacitat d'actuar positivament i decisivament en un context de desconcert en les idees i en el sistema educatiu de Catalunya.

Amenaces

- Les inèrcies i la tendència a l'intervencionisme de l'administració pública
- El perill de ser confosos amb el sector privat amb ànim de lucre o amb una patronal
- El canvi del concepte de treball i el model laboral públic
- La immigració que, essent una oportunitat, pot esdevenir amenaça si no hi ha capacitat d'absorbir-la i d'adaptar-nos-hi

Punts forts

- La mateixa composició diversa de la Comissió
- La capacitat d'organització i de gestió
- La imatge d'autoritat i lideratge
- L'atenció a l'usuari
- La capacitat d'innovació
- L'esperit emprenedor
- El treball d'equip
- La capacitat d'autocrítica i de reacció
- La implicació dels diversos sectors (treballadors, famílies)
- L'alt nivell de confiança i valoració social
- L'autonomia i la responsabilitat que se'n deriva

Punts dèbils

- La manca d'integració de la diversitat i l'heterogeneïtat al si de la Comissió
- La manca de preparació professional dels directius
- La tendència a la disminució de la implicació de treballadors i famílies
- La manca de sentit: indefinició de l'espai propi
- La incapacitat de gestionar el pensament crític absorbits per la gestió diària
- La falta d'autocrítica
- La dificultat per definir un bon concepte d'inversió
- La pèrdua de prestigi de la professió docent

Què volem?

La Comissió, en l'elaboració de la planificació estratègica, planteja que la seva missió és influir en la societat per millorar el sistema educatiu, donant visibilitat a les fundacions educatives en el seu paper de referent de gestió i de qualitat.

Com hi arribarem?

Per arribar a aquesta situació cal reconèixer que hem de fer un esforç per ser coneguts en l'àmbit educatiu. Ho són cadascuna de les fundacions, que representen individualment tendències diferents. Però, en canvi, el model fundacional no és percebut amb tota la seva personalitat i diferenciació. Es pot dir que, com a model, som "invisibles", se'ns veu més des del punt de vista d'una patronal, que és el que no som. Vol dir això que, fent una necessària autocrítica, tenim poca capacitat de comunicació, que sovint som mal interpretats, justament per l'excés d'individualisme que de vegades ens caracteritza, i que hem de ser conscients que, en alguns casos excepcionals, el concepte de fundació no sempre ha estat del tot ben aplicat.

A qui ens adrecem?

La nostra reflexió va adreçada a diversos col·lectius. Els més propers, les mateixes fundacions, el personal que hi treballa i les famílies i els alumnes. Volem que se sentin representats en la defensa i divulgació del model fundacional de què formen part professionalment o a què han optat en l'educació dels seus fills. Cal reconèixer, com s'ha dit abans, que cal millorar el seu coneixement de l'existència de la Comissió. Són la raó d'existir de la Comissió.

Però, la Comissió també s'adreça al que podríem anomenar col·lectius externs, tot i que molts estan directament relacionats amb l'ensenyament:

- Les diverses administracions educatives
- Les escoles en general
- Les patronals del sector
- Els sindicats
- Els partits polítics
- El Consell Escolar de Catalunya
- Les diverses entitats del món de l'educació (Col·legi de Llicenciats, Moviments de renovació Pedagògica, Rosa Sensat...)
- Els mitjans de comunicació

Tampoc no en tenen gaire coneixement, tot i que n'hauríem d'esperar un paper d'influència mútua en els diversos àmbits de decisió i de divulgació. La majoria són els interlocutors que poden prendre decisions o transmetre informacions que afectin directament la presència i l'activitat de les fundacions educatives.

Sempre tractant-los amb l'esperit de servei que és propi de les fundacions educatives, és a dir:

- difonent la filosofia i la manera de procedir,
- defensant els interessos del model proposat i
- comunicant-nos-hi

Quins objectius tenim?

Per tant, els primers objectius de la Comissió són:

- la formulació i la comunicació d'un pensament propi
- l'elaboració d'una estratègia de creació d'un espai propi clarament definit
- l'elaboració i comunicació d'un model de mínims que pugui ser compartit per qualsevol fundació educativa.
- L'organització entorn de la Comissió i el plantejament d'una estratègia per fer-nos més presents al sector educatiu i a la societat en general, amb la finalitat de donar la nostra opinió sobre els problemes educatius, com a instrument d'influència

Amb quines estratègies hi volem arribar?

Amb seminaris, dinars-col·loqui de divulgació entre les fundacions educatives i les altres entitats que s'hi relacionen; la presència als mitjans; la creació d'un blog, el contacte regular amb els diversos sectors educatius i d'altres realitats educatives, o fins i tot amb sectors que no són estrictament educatius (juristes, economistes, etc.)